RP.063/121/43/1/2023

Gdańsk, dnia 27 czerwca 2023 r.

Pan
mgr inż. Bogdan Ryś
Wójt Gminy Studzienice
ul. Kaszubska 9
77 – 143 Studzienice

Szanowny Panie Wójcie,

wnioskiem z dnia 13 czerwca 2023 r., doręczonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 19 czerwca 2023 r., zwrócił się Pan z prośbą o zajęcie stanowiska odnośnie problematyki związanej z kwalifikacją prawną środków finansowych na dofinansowanie inwestycji w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Ustosunkowując się do przedłożonego zapytania, wskazać należy, że podany zakres tematyczny był przedmiotem oceny prawnej dokonanej przez tut. Izbę w piśmie z dnia 6 kwietnia 2023 r. (RP.063/108/24/1/2023) - źródło: bip.gdansk.rio.gov.pl.

W powyższym piśmie wskazano, że środki otrzymane przez jednostkę samorządu terytorialnego na dofinansowanie inwestycji w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, utworzonego na mocy uchwały Rady Ministrów nr 84/2021 z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, nie stanowią dotacji w rozumieniu art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.).

Dodatkowo wyjaśniono, że przepis art. 126 ww. ustawy zawiera definicję legalną dotacji, ujmowanej jako wydatek budżetowy. W ujęciu ww. przepisu dotacje stanowią środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie ustawy o finansach publicznych, ustaw odrębnych lub umów międzynarodowych na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, podlegające szczegółowym zasadom rozliczania. Następnie przytoczono stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażone w wyroku z dnia 21 listopada 2017 r., w sprawie prowadzonej pod sygn. II GSK 37/16, w którym wskazano, że, aby określony wydatek można było zaklasyfikować jako dotację, z przepisu ustawowego powinno wynikać

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl

wyraźne wskazanie, że wydatek jest realizowany poprzez dotację, jaki jest charakter prawny dotacji, sposób, w jaki ustalana jest wysokość dotacji i kto jest uprawniony do otrzymania dotacji.

Opierając się o ww. argumenty prawne tut. Izba stwierdziła, że ustawodawca nie wskazał, że środki pochodzące z ww. funduszu stanowią dotację w rozumieniu przepisów ustawy *o finansach publicznych*.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku podtrzymuje ww. kierunek interpretacyjny.

Przyjąć więc należy, że skoro środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych nie pochodzą bezpośrednio z budżetu państwa ani budżetu jednostek samorządu terytorialnego ani także z państwowego funduszu celowego, to brak jest podstaw do kwalifikowania ich jako - dotacja w rozumieniu art. 126 ustawy *o finansach publicznych.*

W konsekwencji nie ma również uzasadnienia prawnego dla stosowania w odniesieniu do ww. środków przepisu art. 169 ustawy *o finansach publicznych*, określającego przesłanki zwrotu dotacji.

Odnosząc się natomiast do poruszonej w Pana piśmie problematyki dotyczącej kwalifikacji Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, jako państwowego funduszu celowego wskazać należy, że zdaniem tut. Izby, na co również zwrócono uwagę w wyżej powołanym piśmie z dnia 6 kwietnia 2023 r., warunkiem *sine qua non* uznania danej formy organizacyjno-prawnej zaliczanej do sektora finansów publicznych jako państwowego funduszu celowego jest wskazanie *expresis verbis* tego statusu. W aktualnym stanie prawnym takiego wskazania natomiast nie ma. Na mocy przepisu art. 75 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. *o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2* (Dz. U. z 2020 r. poz. 695) ustawodawca zrezygnował bowiem z przyznania Funduszowi Przeciwdziałania COVID – 19 statusu państwowego funduszu celowego. Przepis art. 65 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. z 2020 r. poz. 568) wprost wskazywał, że Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest Prezes Rady Ministrów. Przepis ten w wyżej powołanym brzmieniu obowiązywał jednak jedynie przez krótki okres, tj. od dnia 31 marca 2020 r. do dnia 17 kwietnia 2020 r. Z wyżej powołanych względów brak jest podstaw prawnych do kwalifikowania w dalszym ciągu tego funduszu jako państwowego funduszu celowego.

Ponadto wskazać należy, że – w ocenie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku – analiza przepisów odnoszących się do jednostek sektora finansów uregulowanych w ustawie *o finansach publicznych* nie pozwala na zakwalifikowanie tego Funduszu do żadnej z wymienionych w tej ustawie form organizacyjno-prawnych. Z wyżej powołanych względów brak jest podstaw prawnych do kwalifikowania w dalszym ciągu tego funduszu jako państwowego funduszu celowego.

Jednocześnie pragnę podkreślić, iż udzielone w ramach niniejszego pisma wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych są wyłącznie stanowiskiem

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, która nie posiada kompetencji do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Roman Fandrejewski Elektronicznie podpisany przez Roman Fandrejewski
Data: 2023.06.27 11:59:43 +02'00'

Roman Fandrejewski
Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

Do wiadomości:
1) członkowie Kolegium w/m,
2) Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej w/m,
3) Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń w/m.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel: (58) 301-86-45, fax: (58) 346-25-15
NIP 583-21-22-408 REGON 190134954
✉ gdansk@rio.gov.pl www.bip.gdansk.rio.gov.pl